

Minnesanteckningar

Regional Näringslivsdialog 20231016

- Anna Halvarsson, områdeschef Hållbar tillväxt, RJH hälsade varmt välkommen till denna regionala näringslivsdialog.
  - Lokal, regional statistik presenterades av Emma Persson, regional analytiker RJH - Komplet information finns i agendan med presentation.
    - Stämningläget ligger på en lägre nivå.
    - Näringslivet ligger generellt högt men hushållen drar ner det övergripande stämningläget som ligger lägre än under pandemin.
    - Sett på mellersta Norrland så ser vi att vi ligger lägre än övriga Nuts2områden.
    - Nedbrutet på näringslivsindelning är att bygg- och tillverkningsindustrin som har ett sämre stämningläge
    - Arbetslöshet ligger lägre än rikssnitt för länet men bland våra kommuner i länet har Strömsund och Åre ökat något.
    - Fortsatt högre sysselsättningsgrad än rikssnitt. Ser ingen långtidsarbetslöshet.
    - Vad gäller varsel så har vi fler 2023 än 2022.
    - Konkurer jmf med samma period förra året Alla kommuner utom Härjedalen har ökat antal konkurer 2023 jmf 2022
- Laget runt
  - RJH:
    - Information från Hälso- och sjukvården - Anna Fremner
      - Vi har ett antal med Covid på IVA, 7-8 patienter på infektion. Liten ökning ses i avloppsvattnet. Vi har inga rekommendationer att provta men vi ser att aktuell covidvariant är ganska aggressiv och kräver mer vård. Vaccinationsinfo kommer ut inom 14 dagar. För influensa, covid och lunginflammation. Smittskyddet säger att de är viktigt att vaccinera och viktigt vara hemma när man är sjuk. Info kommer bl.a via facebookkanaler.
  - Organisationer
    - IUC, Janita Palmqvist
      - Statistikreflektion: Nedgång inom industrin är kopplat till byggsektorn. I övrigt ganska stabilt men lägre år. Industriforum genomförs 21 nov – och visar upp inhemsk industri. Politiker, studenter, företagare som söker underleverantörer. Omsätter 13 miljarder per år, 4 000 anställda 160 industriföretag. [Industriforum 2023 – IUC Z-GROUP \(iuczgroup.se\)](#)
    - Sametinget – näringsliv, Ingela Nilsson
      - Månaden har präglats av avtalet angående STFs stugor och omförhandlingen. STF och Samebyn var nöjda. Debatten har varit obehaglig och onyanserad med påhopp av olika karaktär från att näringen inte är viktigt med påståendet att den omsätter för lite, ifrågasättanden om samer betalar skatt och - rena rasistiska påhopp. Ingela påtalade att Skydd enligt grundlag och urfolksdeklaration. Det

påverkar näringslivet. Samiska företagare har blivit rädda att bli påhoppade. I påhopp har deras existens blivit ifrågasatt inte det de gör, det är mycket allvarligt. Vi har ett fint län och vill att många tar del av det fantastiska i fjällvärlden. Det är också samernas dagliga arbetsplats. Tillskillnad från att det endast är ett "vardagsrum" för den som idkar friluftsliv. Debatten visar att många saknar tolerans. Det här påverkar oss – både samer, deras näringar och hela länet - mer än vad man kanske kan tro. Detta är ingen bra reklam för vårt län. Sametinget har sitt 8:e plenum i Åre i slutet av okt och början av november. Hoppas att årebor möter upp face to face.

- Handelskammaren, Maria Åberg
  - Eventtug höst.
  - Rekar just nu lokal på Arctura inför 25 okt och Näringslivsparlamentet
  - Logistikdagen 8 nov i Sundsvall
  - Just startat upp nätverk för bolags-VD i JH och VN. Kommer att träffas i samband med kapitaldagar i resp. län.

- Samling Näringsliv, Jenny Grip
  - Eventtug höst
  - 7 nov Fastighetsdagen – Återbruk som tema. [Fastighetsdagen i Jämtland Härjedalen 2023 \(fastighetsdagenjamtland.se\)](https://www.fastighetsdagen.jamtland.se)
  - Bolagsträff 6 nov för att pusha bostadsbyggandet - Näringslivsaktivitet 2 ggr år – Bräcke och Härjedalen bjuder in bolag med verksamhet i länet för att expandera RegionJH
  - Tack för bra statistikpresentation - trots läget ser vi ändå mycket bra som sker inom länets näringsliv

- Nyföretagarcentrum, Olle Martinell
  - Nyhetsbrev gick ut förra veckan med statistik
  - 2023 nedgång på 6 % med nyföretagande men vi har haft 20% mer i rådgivning under året så nyföretagandet förväntas öka!

- JHT, Jonas Herjeby ersätter Teres Gärdin
  - Nedgående trend under året på gästnätter. Pekar nedåt 9% men inget som är unikt för länet. 7% hela landet. Övriga Norrland 6%.
  - Fjälldestinationerna och Östersund går ner
  - De mindre kommunerna o destinationerna går upp ex Ragunda!
  - TY och Ne går upp. Svensk och norsk går ner.
  - 19 okt Stora Turismdagen. Nya fakta om turismen går ut då i vanlig ordning.
  - Välkommen åter erbjuder utbildningsdagar för företag som vill bli mer re
  - SPRIT-undersökningen (spridningseffekter inom turism) <https://jht.se/sprit-undersokningen-2023-jamtland-harjedalen/>

- Almi, Martin Hellström
  - Våra aktörer kommer in senare "i konjunkturen" och börjar nu se många företagare som inte kan betala. Många har det väldigt kämpigt.
  - Många företagare står i svåra val i en osäker omvärld därför bjuder vi tillsammans med Företagarna och Ösd kmn till arrangemanget "Gasa eller bromsa" 26 okt <https://www.foretagarna.se/event/jamtland-harjedalen/2023/oktober/231026-gasa-bromsa/>
  - Uppmanar att ta chansen att hylla och glädjas med finalisterna i Guldkalan

- LRF, Gabriella Persson Turdell
  - Delar Sametingets syn och erfarenhet när vår arbetsplats är andas vardagsrum/lekstuga.
  - Just nu – höga priser på insatsvaror.
  - Jobbar med inventering kring hur mkt den tretåiga hackspetten påverkar ägarskiften. Just nu går det inte bra. Svårt att ta över vilket påverkar hela branschens utveckling och förutsättningar.
  - Vi vet inte hur sommaren har gått för bönderna.
  - Virkespriser fortsatt höga.

(Förhinder denna gång: Sveriges Åkeriföretag, Göran Danielsson - Arbetsförmedlingen, Ola Kereby - Svenskt näringsliv, Ola Toftgaard - MIUN, Ludde Edgren samt Företagarna, Joakim Sjöstedt som skickar med följande via Anna Halvarsson: Han upplever oro hos företagen som ställer sig många frågor i den osäkra omvärlden. Vågar vi investera? Som stöd och vägledning välkomnar Företagarna tillsammans med bla. Almi se länk ovan om "Gasa eller bromsa" Han vill också lyfta fram positiva saker som våra länsfinanlister i årets företagare nationellt – se <https://www.foretagarna.se/arets-foretagare/riksfinal/finalister/>)

➤ **Kommuner**

info från Tillväxtcheferna gnm Anna – Märta Johansson, Ragunda kommun

Vi har ett tillväxtchefs nätverk m RJH o LST. Vi hade en kickoff tidigare i september. Då såg vi över forum och roller – inte bara internt utan med andra för att jobba m utvecklingsfrågor. Vi är spända på kommunförbundets roll och utveckling. Vi samarbetar bl.a. kring två länsövergripande satsningar – etableringsprojekt som permanentats och nu ska fyllas med långsiktigt innehåll och funktioner. Vi har också "Ta steget" – ett inflyttarprojekt!
Två stora frågor för samtliga kommuner är kompetensförsörjning samt att tillhandahålla mark för etableringar

Info från Kommunförbundet gnm Martin Söderström

Kommunförbundschef. Den situation som Ingela Nilsson berättar om är fruktansvärd och det är en angelägen fråga för oss alla i länet. Vid ett möte 30 aug hos Landshövdingen beslutades om forum för samexistens friluftsliv, besöksnäring för att hantera långsiktiga frågor. Kommunförbundet tog på sig rollen att vara inbjudare till utveckling av detta forum. På fredag fattar politiken beslut om verksamhetsplan för kommunförbundet. Sannolikt tre inriktningar

- Samverkansorgan – (vårdskolaomsorg)
- Påverkan utveckling – näringsliv, arbetsmarknad, infrastruktur, besöksnäring, kompetens
- Samhällsutveckling – civilförsvaret

Rekryterat Malin Helen Elmerstig tidigare Härjedalens kommun samt Elin Ring. Ett par till rekryteringar på väg in.

➤ **Länsstyrelsen - info från Peter Andrén och Magnus Lindow**

Delar den oro som Ingela och Gabriella lyfter fram. Målkonflikter är en del av vår vardag. Den 3-tåiga hackspetten och konsekvenser hanteras nu på högsta nivå. Hållbart brukande av skogar i länet har skapat höga naturvärden som nu gör att du inte kan använda skogen. Program "Strategiska planen" (tidigare Landsbygdsprogrammet) har jmf m tidigare halverat utvecklingsstöd, vilket ytterligare försvårat för landsbygdsföretag att svårt få med banker i investeringar. Det är ett jätteproblem.
Rennäringen har utöver de problem som nämnts tidigare även andra allvarliga utmaningar när de kläms mellan gruvindustri, vindkraft ect.
LST jobbar med uppbyggnad av civilförsvaret. Fått extra pengar men det är att se som finansiering för en inriktning snarare än satsning. LÅNG väg tills vi har det som utvecklades på 90-talet. LST ska stötta region och kommuner. Tillsammans kan vi bli starka.
Livsmedelsstrategin – får ökat fokus.

➤ RJH: Anna Halvarsson

Information från Regional utveckling

- Om pågående översyn av de övergripande målen för den regionala utvecklingsstrategin – Åsa Herrerud – se komplett presentation i agendan med presentatoin
  - Många har hört tidigare. Viktig. MÅLBILDEN och Visionen som beslutades 2021 ligger fast.
  - Det som ändras är mål och långsiktiga prioriteringar. Ska ut på remiss för beslut i juni 2024.
-
- Tack för idag och väl mött 2023-11-20 Då med gäst och Fokus: "Regionala Utsikter" med Susanne Spektor, chefsanalytiker på Nordea